

جنگ جهانی چهارم

گفت و گوی سایت «کامپوس واج» با حامد الکار

ترجمه: ع.ف. اشتیانی

سال ورود الکار به ایران (۱۹۶۱-۱۹۶۲) سال چندی از واقعه یازدهم سپتامبر ۲۰۰۱ گذشته بود. حامد الکار، پروفسور رشته پژوهش‌های اسلامی و ایرانی در یکی از خیابانهای مرکزی شهر برکلی سوار تاکسی شد. راننده از سیکهای هندی بود و عمامه سنتی هندوها را بر سر داشت. پیش از آنکه الکار مقصداش را گشت و گذار پرداخت تا جایی که صادقانه مدعی است وجہ بدوجه ایران را بلد است. الکار از گرفتن من درک دکترا در ایران صرف نظر کرد و به کمربیج بازگشت و در آنجا با ادامه تحصیل در این مقطع، رساله اش را درباره نقش سیاسی علمای شیعه در قرن نوزدهم به متولد شد. وی می‌گوید: «جهره من با ذهنی که مردم از مسلمانان دارند شاهتی ندارد.» (الکار از بیان علت گرایش به دین اسلام خودداری کرده و آن را یک امر شخصی عنوان می‌کند). استعداد او در سینم نوچوانی در فرآگیری زیانهای مختلف به ویژه آلمانی و فرانسه که در دوران دیبرستان بر آنها مسلط شد، مثال زدنی بود. او پیش از ورود به دانشگاه فرست یافت یک سال از عمرش را در دانشگاه فراپورگ آلمان سپری کرد.

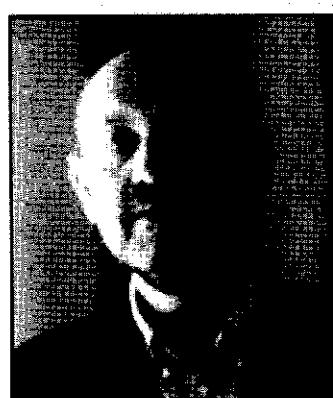
لیسانس خود را در رشته زیانهای شرقی (فارسی و عربی) با درجه ممتاز از کالج ترینیتی کمربیج گرفت و برای تکمیل تحصیلات خود تا سطح دکترا با استفاده از بورس تحصیلی راهی دانشگاه تهران شد.

با نام «رشته‌های انقلاب اسلامی در ایران» منتشر شده است. وی معتقد است انقلاب ایران پیرمعناترین، اصلی‌بخش‌ترین و ژرف‌ترین رخداد کل تاریخ معاصر اسلام است.

پروفسور الکار از سال ۱۹۶۵ عضو هیئت علمی کالج برکلی است: ادبیات فارسی،

سایت «کامپوس واج» برای فشار به ایالتی دانشگاه‌ها و روشنگرانی که جنایات اسرائیل والفلسطینی کنندیه‌تازگی در این کشور تأسیس شده است. مدیریت این سایت به عهده مارتن کرامر و دانیل یاپیس است. مارتن کرامر همانی است که مدیریت کنفرانس شیعه‌شناسی تل‌اویو را به عهده داشت و دانیل یاپیس بکی از برجسته‌ترین تئوریسین‌های اسلام‌ستیزی طوری است. از جمله این دانشمندان حامد الکار استاد مسلمان شده دانشگاه برکلی است که «کامپوس واج» با او مصاحبه‌ای را ترتیب داده است.

به این زودی‌ها که نه، ولی شاید در ایندهای دور دانشجویان علم سیاسی بتوانند در کلاس‌های درس «انقلاب اسلامی» در کتاب آثار نیکی کنند، تذا اسکاچپول و آبراهامیان... و... اندکی هم از آثار الکار در پیش از سه دفعه مطالعه او درباره انقلاب اسلامی و امام خمینی و تاریخ معاصر ایران بهره‌های بیرون.

ستیزه‌جویهای ذاتی و پایان‌نایابدیری را بر مردم تحمیل کنند. به جای این لفظ، شاید بتوان تعبیر جیمز وولسی (نیس سابق سازمان سپا) یعنی «جنگ جهانی چهارم» را پذیرفت.

ولسی جنگ سرد را جنگ جهانی سوم تلقی می‌کرد و هدف از جنگ جهانی چهارم را نابودی «تزویریستها» عنوان کرده و اسمی از اسلام نمی‌برد.

بله از اسلام نام نمی‌برد و حتی منکر این جنگ علیه اسلام می‌شود اما همین به تعبیر شما «جنگ جهانی چهارم» به روشنی بر کشورهای مسلمان خاورمیانه متوجه شده است. وولسی در سخنانش به ایران، سوریه و رژیمهای سعودی و مصر اشاره می‌کند. اگر او بدین گمان است که با تغییر رژیم عربستان سعودی، شاهد ظهور رژیمی مُبَرِّی از معتقدات و هایات تندروی افسارگیخته خواهد بود زهی خیال بالطل ابا سقوط رژیم مبارک نیز قدرتی برخاسته از دل مردم که حامی رابطه اسلام و سیاست باشد شکل خواهد گرفت.

در سراسر شمال آفریقا و خاورمیانه می‌توان نوعی اجماع عملی برای تشکیل حکومت اسلامی مرتبط با سیاست را حس کرد. البته این حرف لزوماً به معنای تقلید آنها از قانون اساسی ایران که به نظر من قانون تاخت و سنگین و نیازمند اصلاحاتی است، نمی‌باشد. مضافاً اینکه اجرای فوری قوانین کیفری شریعت را نیز نباید از آن استبطاً کرد. بلکه وی می‌خواهد بگویید که جدایی کامل دین از سیاست با فرهنگ و تاریخ و معرفت اسلامی سازگاری ندارد.

آیا تو که به عنوان دولتی سکولار توانسته موقع بشود؟ آنها بیش از هشتاد سال است که روی این قضیه کار می‌کنند و می‌بینیم که هنوز به خواسته‌شان نرسیده‌اند. یکی از بهانه‌های تاخت و تازهای گاه و بی‌گاه ارتش در میدان سیاست، صیانت از سکولاریسم است.

همان طور که «حکومت اسلامی» بدون تعریف و تحلیل درست صرفاً یک امر انتزاعی باقی می‌ماند، سکولاریسم نیز به همین سرنوشت دچار می‌شود. یعنی معلوم نمی‌شود که سکولاریسم نوعی تفکر آمریکایی است یا فرانسوی که به داشتمداران مدارس دولتی از هر دین و مذهبی که باشد اجازه نمی‌دهد نشانه‌های هویت مذهبی با خود داشته باشد تن کننا! یا سکولاریسم همین مظاهری است که در ترکیه داریم و می‌بینیم که فرضاً به زنان محجبه اجازه تحصیل با تدریس در دانشگاه‌هارا زانی دهدن؟ اگر چنین تصوراتی را مقبول بدانیم پس ما نه تنها سکولاریسم به معنای جدایی دین از سیاست را حاکم نکرده‌ایم بلکه محمول برای دولت فراهم ساخته‌ایم تا در امور دینی و مذهبی مردم مداخله کنند.

در آمریکا قائل به جدایی دین از دولت هستند.

جدایی دین از سیاست در فرآیند تاریخ آمریکا و در پرتو قانون اساسی این کشور کاملاً قابل درک است: اما سایر کشورها تاریخ، فرهنگ و باورهای متفاوتی دارند. اگر کسی اعتقاد قلیق به تکریگرایی دارد، پس باید تکری فرهنگها و نظامهای سیاسی برآمده از دل آن فرهنگها را نیز قبول داشته باشد.

اضافه می‌کنم که در تاریخ اسلام یا در شکل کونی کشورهای مسلمان نمی‌توان هیچ گونه شکل معتبر، یکپارچه و جهان‌شمول از حکومت یا دولت اسلامی را تشخیص داد. چنین ادعایی غیر واقع‌بینانه است. پس اگر کسی بگوید اکشور اسلامی یا «حکومت اسلامی»، نباید چنین پنداشت که یک الگوی واحد و جهان‌شمول وجود دارد. در سراسر تاریخ اسلام همواره بین اصول اقتباس شده از قرآن و سایر منابع موثق با واقعیت‌های ملموس حاکم بر جوامع و کشورهای اسلامی نوعی چانه‌زنی مستمر جریان داشته است.

وقتی یکی از رهبران مذهبی آمریکا مانند فرانکلین گراهام از اسلام به «دینی شیطانی و رذیلانه» یاد می‌کند یا یک «نو محافظه‌کار» مانند نورمن پادهورنس می‌توسد که «در دین اسلام ماده و عصری هست که اعمال امثال اسامه بن لادن را مشروعت می‌بخشد»، واکنش شما چیست؟ هیچ؛ به اعتقاد من اگر قرار باشد در پاسخگویی به آدمها لیاقتمنان را مد است

تاریخ اسلام، تسبیح و صوفیه تدریس می‌کنند و کتابها و مقالات محققانه متعددی درباره این موضوعات نوشته است.

پروفیسور حاتم بازیان، دانشجوی سابق الکار و همکار کنونی ایشان در کالج برکلی است. او در توصیف استاد سبقش می‌گوید: «محققانی مجهون الکار که از سواد و دانش علمی سرشوار در چندین رشته علوم اسلامی برخوردار بوده و هم‌زمان به زبانهای فارسی، عربی، ترکی قدیمی و جدید و چندین زبان اروپایی تسلط داشته باشد در کل دنیا کم‌نظیر است». از جمله دستاوردهای علمی او می‌توان به نگارش بیش از صد مقاله در

دایره المعارف ایرانیکا اشاره کرد.

السگار فعالیت علمی و تخصصی اش در برکلی را با تصریح بر ایران و تاریخ قدمی این کشور آغاز کرد و به مرور زمان مطالعات خود را به حوزه‌های تاریخ و جغرافیا و دیگر نیز گسترش داد. او درباره سفرهای متعددش به کشورهای اسلامی می‌گوید: «به خود می‌بالم از درک این موضوع که فرهنگ اسلام بسی گسترد و الوان است و دین اسلام به صور مختلفی تعجب یافته است».

خاورمیانه دوران معاصر در مطالعات او عرصه قطبی و اول محسوب نمی‌شود. اما از باب اینکه در عالم اسلام محقق نامداری است، در دنیا کنونی ما علاقه و افزایی به سیاست نشان داده، علی‌خصوص اطلاعات مبسوط از انقلاب ایران دارد و از اعمال اسامه بن لادن و القاعده در اواسط دهه ۱۹۹۰ ابراز بی‌زاری می‌کند، ما را بر آن داشت تا با او به گفت و گویش‌نیم و راجع به واقعی امرور زدنی از منظر اسلام با او صحبت کنیم. این مصاحبه بعد از حمله نظامی آمریکا به عراق و در «باروزهال» انجام شده است.

آیا امروز «برخورد تمدنها» به واقع اتفاق افتاده است؟ به هیچ وجه! این هم از آن شعراهای پوچی است که یک عدد باب کرده‌اند تا درباره اش کتاب بنویسند و سینیار بگذارند و خلاصه در پس آن

الکار یک سال
تحصیل راه را
کرد و در ایران
به
کشت و کذار
پرداخت تا

جایی که
صادقانه
دینی شیطانی و رذیلانه» یاد می‌کند یا یک «نو محافظه‌کار» مانند نورمن پادهورنس می‌توسد که «در دین اسلام ماده و عصری هست که اعمال امثال اسامه بن لادن را مشروعت می‌بخشد»، واکنش شما چیست؟ هیچ؛ به اعتقاد من اگر قرار باشد در پاسخگویی به آدمها لیاقتمنان را مد است

این الفاظ
اسلامستقیمانه از
قرون وسطی تا
کنون علیه اسلام
پراکنده شده و
همچون یک روند
پنهان و نامرئی
به شناهه نفرت
غرب از اسلام تا
امروز هر روز بیش از
پیش طعمه
لجن پراکنیهای
این آدمهای هنگام
شده است

از پیش طراحی شده؟
البته، تقریباً ده سال پیش زمزمههایی از اسرائیل بلند شد که خواستار به هم
ریختن کل منطقه از جمله تغیر رژیم عراق شده بود. آدمهایی مثل داگلاس
فیث و ریچارد برول که مشاوران دولت اسرائیل بودند و پل ولفوویتز از
مدتها قبل از بازدهم سپتمبر در کارنامه‌شان، حمایت و هدایت سیاستهایی
ثبت شده است که امروزه پیاده می‌شود.

دانیل پایپر یکی دیگر از افراد حلقه اتصال اسلام‌ستیزان با دولت است که
طرح نگین «ابدیان دانشگاه» را پیشنهاد داد. طبق این طرح، محققان امور
خاورمیانه در دانشگاههای آمریکا «تحت نظر» قرار می‌گرفتند.

و شما در این فهرست هستید؟
بله به تازگی،
چرا به تازگی؟
نمی‌دانم به نظرم بهتر است ایشان بر تعداد کارکنانش بیفزاید!

هدفچ چیست؟
پایپر از سلطه و گسترش مسلمانان یا افراد طرفدار اسلام، طرفدار اعراب،
طرفدار فلسطین و ضد اسرائیلی برگوهای علمی تحقیق و مطالعات
خاورمیانه در دانشگاهها به شدت ابراز نارضایتی کرده و با هشدارهایی که

بارها در این باره داده اسم و رسمی هم برای خود دست و پا کرده است.
با توجه به تجربه چند ده ساله تدریس شما در دپارتمانهای مطالعات

نظر آوریم آنها باید از حدائقی داشت صحیح، نزدیک در بیان و شعور و
هوشمندی برخوردار باشند. این دو نفر با توجه به حرشهای که زده‌اند هیچ
یک از این سه معیار را ندارند پناهیان لایق جوابگویی هم نیستند.
اما مردم گفته‌ها و نوشته‌های آنان را می‌شنوند و می‌خوانند
می‌دانم، این مزخرفات، این الفاظ اسلام‌ستیزان از قرون وسطی تا کنون
علیه اسلام پراکنده شده و همچون یک روند پنهان و نامرئی به شناهه نفرت
غرب از اسلام تا به امروز جزوی داشته است. اعتراض اصلی به دولت
آمریکا وارد است که با این افراد در ارتباط است. بوش از یک طرف اعلام
می‌کند که اسلام دین صلح است و از طرف دیگر فرانکلین گراهام در
مراسم جمعه مقدس در وزارت دفاع آمریکا از خداوند برای ماجراجوییهای
آمریکا در عراق طلب توفیق می‌کند و مزخرفاتی را که راجع به اسلام گفته
نیز تکذیب نمی‌نماید.

حال بر فرض محال، اگر یکی از سخنرانان مسلمان که به این مراسم دعوت
شده بود با القاب زشتی به سایر ادیان توهین می‌کرد، یقیناً مردم عصانی
می‌شدند. اسلام هر روز بیش از پیش طعمه لجن پراکنیهای این آدمهای
هناک شده است.

گفته می‌شود پس از سقوط شوروی، اسلام جای کمونیسم را به عنوان
رقیب اصلی دموکراسی آمریکایی گرفته است.
برای تقویت ماشین نظامی و سرگرم‌سازی مردم باید همیشه دشمنی برای
خود تراشید. اکنون، اسلام یا مسلمانان و کشورهای اسلامی را تهدید
بنلندمده جهانی می‌نمایاند.
البته مظور شان اسلام به مفهوم کلی نیست بلکه می‌گویند «اسلام
ستیزه‌جو» تهدید است.

بله، بین دلیل می‌گویند: «اسلام ستیزه‌جو» که سیاستشان اقتضا نمی‌کند
نتایج مثبتش کدامند؟
تابودی رژیم درنده‌خواهی صدام، حال تفسیر اینکه آیا آمریکا حق حمله
به عراق را داشت یا می‌شد به شیوه دیگری با تلفات کمتر به این هدف
دست یافته بماند برای بعد. اما نکته حائز اهمیت در حال حاضر، محترم
شمردن حق آزادی انتخاب برای مردم عراق است. آمریکاییان نباید چند
شخصیت یا ایندیلوژی یا نظام مطلوب خود را به عراقیان توصیه کرده تا
یکی را از میان آنها برگزینند بلکه باید خواسته واقعی مردم عراق مدد نظر
قرار داده شود.

معنای دموکراسی در اصل همین احترام به رأی اکثریت و خواسته‌هایشان
است و خواسته اکثریت مردم عراق نیز تشکیل حکومت اسلامی است. لذا
کسی از خارج نباید در این موضوع دخالت کند.

دونالد راسفلد، وزیر دفاع آمریکا، گفته است که حکومت اسلامی
گزینه مردم عراق نیست.
بله و این نشان می‌دهد هدف واقعی آمریکا، استقرار دموکراسی در عراق
نیست.

به نظر شما برنامه چیست؟

گسترش هژمونی آمریکا در خاورمیانه با هم‌دستی اسرائیل، هدف آمریکا از
حمله به عراق صرفاً حذف دولتی که خصوصیت با اسرائیل در حد ظاهری و
پرتاب چند موشک به تل آویو در جنگ اول خلیج فارس خلاصه شدند.
بلکه روی کار آوردن دولت حامی روند صلح با اسرائیل را پیگیری می‌کرد.
در چشم‌انداز بلندمدهای این دو دولتهای منطقه در
برابر اسرائیل - که قدرت اشغالگر اصلی هم اوست - شکسته شود.
و به همین دلیل است که ایران را هدف احتمالی بعدی عنوان می‌کنند؟
بله، همین طور است.

به گمان نظر شما درباره تشکیل یک حکومت اسلامی مانند ایران در
عراق مساعد است، این طور بست؟

من نه ایرانی هستم نه عراقي و نه ساکن هیچ یک از این دو کشور، بنابراین
نظر من چندان اهمیت ندارد. اما فکر می‌کنم بتوانیم روی این نظر توافق
کنیم که مردم همه کشورهای جهان باید با آزادی و اختیار تمام، حکومت
مطالعه‌شان را تعیین کنند. اگر مردم عراق حکومت اسلامی را برگزینند باید
نظرشان را پذیریم.

چی گارفر (ناظر سابق در عراق) گفته است جمهوری اسلامی با
دموکراسی سازگار نیست. حال اگر مردم عراق بخواهند جمهوری
اسلامی داشته باشند چه؟
اگر روزی قدرت آمریکا را به افول گذارد و در آن وقت دولتی خارجی به

انتخاب جهان
اسلام یا اساساً
خاورمیانه‌ته
به خاطر قدرت
کشورهای
این منطقه یا
تهدیدکننگی
آنان بلکه
بر عکس به
خاطر ضعف و
عجز شدید این
کشورهای

خاورمیانه، انهم او را تا چه حد صحیح می‌دانید؟
کاملاً غلط است. کسانی که به طرفداری از فلسطین فعالیت می‌کردند تا
مدتها اقلیتی کوچک و در محاصره بودند. قبول دارم که اوضاع تغییر کرده
اما توصیف این حوزه به عنوان عرصه‌ای که با روشهای دیسیسه گرایانه به
زیر سلطه طرفداران اسلام و فلسطین رفته تحریف آشکار حقیقت است.
استدلایلات پاییز بر این فرض بنا شده که دپارتمانهای مطالعات خاورمیانه
منحصر باشد اطلاعات دقیق را که در تدوین و اجرای سیاست خارجی
آمریکا مفید واقع می‌شود فراهم کنند. به عبارت دیگر و به یهود ای اهداف
پژوهشی و علمی مطالعات خاورمیانه فاقد اعتبار است و بر این اساس او
کاملاً به صراحت از افراد مختلف اتفاق می‌کند.

تشدید جریان نامنی اسلام‌ستیزی را از کارهای امثال او می‌توان استنباط
نمود. طرح نظرات اسلام‌ستیزان در محافل نیمه معتبر، منبعث از عوامل
نسبتاً جدیدی است.

ظهور بینادگرایی مسیحی در هم‌فکری و هم‌گامی با نویم‌حافظه کاران و
صهیونیستها و سپس دست پخت اسامه بن لادن
بیاید درباره جنگ عراق صحبت کنیم.

جنگ عراق از دیدگاههای مختلف قابل ارزیابی است و نتایج مثبت و منفی
به بار آورده است.

نتایج مثبتش کدامند؟

تابودی رژیم درنده‌خواهی صدام، حال تفسیر اینکه آیا آمریکا حق حمله
به عراق را داشت یا می‌شد به شیوه دیگری با تلفات کمتر به این هدف
دست یافته بماند برای بعد. اما نکته حائز اهمیت در حال حاضر، محترم
شمردن حق آزادی انتخاب برای مردم عراق است. آمریکاییان نباید چند
شخصیت یا ایندیلوژی یا نظام مطلوب خود را به عراقیان توصیه کرده تا
یکی را از میان آنها برگزینند بلکه باید خواسته واقعی مردم عراق مدد نظر
قرار داده شود.

معنای دموکراسی در اصل همین احترام به رأی اکثریت و خواسته‌هایشان
است و خواسته اکثریت مردم عراق نیز تشکیل حکومت اسلامی است. لذا
کسی از خارج نباید در این موضوع دخالت کند.

دونالد راسفلد، وزیر دفاع آمریکا، گفته است که حکومت اسلامی
گزینه مردم عراق نیست.
بله و این نشان می‌دهد هدف واقعی آمریکا، استقرار دموکراسی در عراق
نیست.

به نظر شما برنامه چیست؟

گسترش هژمونی آمریکا در خاورمیانه با هم‌دستی اسرائیل، هدف آمریکا از
حمله به عراق صرفاً حذف دولتی که خصوصیت با اسرائیل در حد ظاهری و
پرتاب چند موشک به تل آویو در جنگ اول خلیج فارس خلاصه شدند.
بلکه روی کار آوردن دولت حامی روند صلح با اسرائیل را پیگیری می‌کرد.
در چشم‌انداز بلندمدهای این دو دولتهای منطقه در
برابر اسرائیل - که قدرت اشغالگر اصلی هم اوست - شکسته شود.
و به همین دلیل است که ایران را هدف احتمالی بعدی عنوان می‌کنند؟
بله، همین طور است.

به گمان نظر شما درباره تشکیل یک حکومت اسلامی مانند ایران در
عراق مساعد است، این طور بست؟

من نه ایرانی هستم نه عراقي و نه ساکن هیچ یک از این دو کشور، بنابراین

نظر من چندان اهمیت ندارد. اما فکر می‌کنم بتوانیم روی این نظر توافق
کنیم که مردم همه کشورهای جهان باید با آزادی و اختیار تمام، حکومت

مطالعه‌شان را تعیین کنند. اگر مردم عراق حکومت اسلامی را برگزینند باید

قول شما «انتحاریون» از نظر من به تصمیم سربازی می‌ماند که در میدان نبرد گرفتار آمده و در مقابل لشکر عظیم دشمن نه راه پس دارد و نه راه پیش زیرا در هر دو صورت کشته می‌شود بنابراین سعی می‌کند با حمله به دشمن در عین کشته شدن خود سربازی نیز به آنها وارد آورد.

اگر زنان و کودکان بین گناه در میان دشمن باشد؟

مغلطه نکنید. عملیات انتحاری در شرایطی شروع شد که مدتی طولانی از اتفاقه گذشته بود و عده زیادی از کودکان فلسطینی تنهای به خاطر پرتاب یک سنگ و گاه بی‌دلیل توسط نیروهای اسرائیلی کشته می‌شدند. این تاکتیک تنهای بعد از بالا رفتن آمار تلفات به کار گرفته شد.

فراموش نکنیم که مردم فلسطین در حال حاضر به تهابی و با شجاعتی بی‌نظیر در مقابل مجهزترین و بی‌رحم ترین نیروی نظامی دنیا ایستادگی می‌کنند. کسی از دیدن صحنه کشته شدن زنان و کودکان لذت نمی‌برد، اما به نظر من محکومیت اخلاقی باید متوجه کسانی باشد که هر روز و بدون نگرانی از مجازات، به کشتار و تحقیر فلسطینیان ادامه می‌دهند. به عبارت دیگر، در اینجا یک رابطه علت و معلول برقرار است و برای انقاد یا محکوم کردن «مطلوب» نمی‌توان از «علت» چسبید.

چه می‌توان کرد؟

کمترین دینی که ملت فلسطین بر گردن ما دارند این است که زندگی توانم با امنیت، استقلال و کرامت در بخش کوچکی از سرزمین اجدادی شان را برای آنها فراهم کنیم. کرانه باختیری و نوار غزه کمتر از بیست درصد فلسطین تاریخی را تشکیل می‌دهد. حق بازگشت پناهندگان فلسطینی نیز حق انتکارناپذیر است.

مسئله اساسی در جهان اسلام و خاورمیانه، مداخلات گسترده خارجی در این منطقه است. من از کسانی نیستم که همه بدین تجھیهای جهان اسلام را از چشم امپریالیسم و صهیونیسم ببینم. اما از سوی دیگر، اگر رفتار مفتر عنانه غریبها اصلاح شود، آن گاه ملتهای مسلمان طی یک دوره آسمون و خطأ می‌توانند اوضاع خود را رویه راه کنند. اما این مزاحمتها دانمی که بدین ترین شکلش تجاوز نظامی است نه تها فایده ای برای هیچ کس ندارد بلکه ماهیتا و اصلتاً نیز به ثبات و پایداری تغواص انجامید.

به عنوان سؤال آخر آیا زندگی از دید شما به عنوان یک مسلمان، این روزها دشوارتر شده است؟

شخصاً در احساسی که عموم مردم نسبت به اوضاع دارند شریکم اما آن گونه که سخت فرض کردیم خبر. هم داشتگاه و هم شهر برکلی به شکر خدا باقیه دنیا فرق می‌کند.

انتقاد از سیاستهای امریکا در خاورمیانه یک چیز است، لذت بردن از زندگی در اینجا یک چیز دیگر. در مجموع، انسانهای با شور و فهیمی را در اینجا دیده ام که همین التقدادات را مطرح می‌کنند.

جدایی دین از سیاست در فرآیند تاریخ آمریکا و در پرتو قانون اساسی این کشور کاملاً قابل درک است: اما سایر کشورهای تاریخ فرهنگ و باورهای متفاوتی دارند

مردم آمریکا بگوید از حکومتان خوش نمی‌آید یا نظام شما باید تغییر کند و آنچه را که ما می‌گوییم باید انتخاب کنید، آیا در آن صورت آمریکاییان اعتراض نمی‌کنند؟ پر واضح است که بی‌کار نمی‌نشینند. رفتار زورگویانه امروز آمریکا کاوشی از عدم توازن قوا بین این کشور با جهان اسلام و به ویژه در خاورمیانه است.

با توجه به شرایط کنونی حاکم بر دنیا درست تر این است که برسیم آیا امپریالیسم و دموکراسی با هم می‌سازند؟ پیش سال پیش، ایران در کانون توجه آمریکا قرار داشت نه عراق. چرا اکنون برعکس شده؟

برای هر نسلی از مردم آمریکا، شخص یا کشوری به عنوان منبع دردرس معنی شده و تمام مصائب را از جانب او دیده اند. زمان عبدالناصر که ناسیونالیسم عربی به اوج رسید هر اتفاق آشتفته‌کننده‌ای در غرب را نهایتاً به ناصر منتب می‌کردند.

با انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی و پرنیگ شدن شیعه در دنیا، نگاهها به سوی ایران معطوف شد. بعد از مدتی، بینادگرایی سنی و وهابگری عامل دردرس معرفی شد. غربیان دانما تلاش می‌کنند هر یعنی را به این سمت بکشانند. کار شما بدین شکل راحت‌تر می‌شود چون مجرور نیستید تفاوتها یا واگراییهای آشکار و عربیان را تجزیه و تحلیل کنید. کافی است بگویید: «جمعیت بزرگ مسلمانان در درس‌ساز آن طرف هستند».

اما بین اسلام و خشونت پیوند وجود داشته است. مگر نه اینکه اسلام با مشییر توسعه یافته؟

گسترش اسلام در ابتدا از طریق نظامی صورت گرفت اما هیچ گاه مردم را با اعمال فشار به پذیرش اسلام و ادار نمی‌ساختند. مثلاً در سوریه، که جمعیتی دست کم دو تا سه قرن بعد از فتح این منطقه به دست مسلمانان به نفع مسیحیان بود. اندوزی، که پرجمعیت‌ترین کشور مسلمان دنیاست، بالشکرکشی ارتش اسلام فتح نشد.

فلکر می‌کنم اگر کسی تاریخ شاخه‌های متعدد مسیحیت و شیوه تأسیس آنها را با اسلام مقایسه کند، این قیاس به نفع اسلام تمام می‌شود. چنانچه رد کشتارهای مسیحیان را تا به امروز ذنبال کنید می‌بینید که از نسل کشی مسلمانان بوئسی هنوز ده سال نگذشته است. این جنایت با تأیید صریح کلیساً ارتدوکس صرب انجام گرفت. با دیدن زیمهای فوتیالی که

به گورستان پیدل شده‌اند و صحبت با تعدادی از بازماندگان قتل عام صرب‌زیکا، واقعاً برایم دشوار است که به اتهامات طرح شده علیه مسلمانان گوش بدهم. آیا مسلمانان مرتكبین اصلی خشونتهای عمدی و برنامه‌ریزی شده این عصر هستند؟

پس بمحض گذاران انتحاری چه؟ این و از کلاه شعبدی‌بازی عرب بیرون آمده و به هیچ وجه روشنگر علل و انگیزه‌های واقعی کسانی که دست به این کار می‌زند نیست. کار این به